

Udkast til resumé

Resumé vedr. Anordning om ikrafttræden for Grønland af lov om udstedelse af NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder

Baggrund for anordningsforslaget:

Folketinget har vedtaget Lov nr. 439 af 8. maj 2018 om udstedelse af Nem ID med offentlig digital signatur til fysiske personer og medarbejder i juridiske enheder. Loven trådte i kraft den 1. juli.

I forbindelse med høringen af lovforslaget har Grønlands Selvstyre tilkendegivet ønske om, at loven bliver sat i kraft for Grønland ved en kongelig anordning. Loven indeholder derfor en bestemmelse om, at loven ikke gælder for Grønland, men at den ved kongelig anordning helt eller delvis kan sættes i kraft for Grønland med de ændringer, som de grønlandske forhold tilsiger.

Digitaliseringsstyrelsen har i samarbejde med Departementet for Uddannelse, Kultur og Kirke udarbejdet et forslag til en kongelig anordning med henblik på forelæggelse heraf til udtalelse for Grønlands parlament, Inatsisartut, på dettes efterårsmøde i 2018. Dette er med henblik på lovens ikrafttræden for Grønland med virkning fra 1. januar 2019.

Baggrunden for Loven om udstedelse af Nem ID:NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer samt NemID til medarbejdere i juridiske enheder (NemID) er blevet udbredt til det meste af befolkningen og til stort set alle virksomheder, offentlige myndigheder, frivillige foreninger mv. med et CVR-nummer. NemID har med tiden fået en mere betydelig og central rolle, end det var tilfældet, da der i 2008 blev indgået kontrakt med Nets DanID A/S om administration og udstedelse af NemID. På mange offentlige digitale serviceområder forudsættes det nu, at borgerne, virksomheder, offentlige myndigheder, frivillige foreninger mv. har og anvender NemID. Dette gælder blandt andet, når en borger eller virksomhed skal have adgang til at læse Digital Post fra offentlige afsendere, og når en borger eller virksomhed skal anvende offentlige digitale selvbetjeningsløsninger.

Den øgede digitalisering af den offentlige forvaltning og den centrale rolle, som NemID spiller i den forbindelse, har medført et stigende behov for at sikre klare juridiske rammer for borgernes og virksomhedernes pligter og rettigheder i forhold til NemID. Således stilles der krav om brug af NemID ved en lang række offentlige digitale løsninger herunder eksempelvis, når borgere skal tilgå Digital Post fra offentlige afsendere. Folketingets Ombudsmand har ligeledes givet udtryk for, at lovgrundlaget for forvaltningen af NemID og for borgernes

mulighed for at klage over afslag på at få udstedt NemID, bør være klart med henblik på at sikre borgernes retsstilling.

På baggrund af ovenstående er det vurderingen, at tiden er inde til at sikre en klar lovgivningsmæssig ramme for pligter og rettigheder i forbindelse med administration og udstedelse af NemID. Dette skal styrke retssikkerheden på området og særligt sikre, at borgere og virksomheder har en tydelig adgang til at klage, hvis de ikke kan få udstedt NemID, hvis NemID bliver spærret og lignende tilfælde. Formålet med loven er derfor at tydeliggøre borgernes og virksomhedernes retsstilling, herunder klagemuligheder, samt at fastslå ved lov, at det er en myndighedsopgave og et myndighedsansvar at sikre udstedelse af NemID.

Der etableres lovhjemmel til, at ministeren for offentlig innovation udpeger en privat virksomhed som udsteder af NemID. Ministeren for offentlig innovation delegerer dermed opgaven med at administrere og træffe afgørelse om udstedelse af NemID til en privat virksomhed, der som udsteder kan træffe afgørelse om udstedelse af NemID og om afslag på udstedelse eller genåbning af NemID. Det tydeliggøres med loven, at udstederen af NemID er udpeget af ministeren for offentlig innovation til at varetage opgaven på statens vegne.

Det fastsættes, at ministeren for offentlig innovation kan udpege juridiske enheder til som registreringsenheder at varetage opgaven med at træffe afgørelse om at udstede NemID, hvorved registreringsenhederne kan træffe forvaltningsafgørelser på vegne af ministeren for offentlig innovation.

Der indføres lovhjemmel til, at ministeren for offentlig innovation kan fastsætte de regler, som borgere, virksomheder, offentlige myndigheder, frivillige foreninger mv. samt disses medarbejdere skal opfylde for at få udstedt NemID. Samtidig fastsættes det ved lov, at borgere og virksomheder, offentlige myndigheder, frivillige foreninger mv., der eksempelvis har fået afslag på at få udstedt eller genåbnet NemID eller har fået spærret NemID, vil kunne klage over denne afgørelse til Digitaliseringsstyrelsen.

Det er hensigten at videreføre hvad, der allerede gælder i dag i medfør af den kontrakt, som er indgået med Nets DanID A/S, og som efter aftale med Digitaliseringsstyrelsen i januar 2018 er forlænget til 2021. Kontrakten om administration og udstedelse af NemID er udformet og fastsat af Digitaliseringsstyrelsen i de såkaldte OCES-certifikatpolitikker for henholdsvis person- og medarbejdercertifikater. Lovforslaget har ikke til hensigt at ændre på dette. Således er det hensigten, at den hidtidige udstedelsesproces hos registreringsenhederne i kommunerne forblive uændret ved udkastet til kongelig anordning af lov om udstedelse af NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder.

Loven omfatter NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer, som er det NemID, som privatpersoner, også benævnt borgere, kan få udstedt online på hjemmesiden nemid.nu, hos en registreringsenhed i et pengeinstitut eller ved personligt fremmøde hos en registreringsenhed i en kommunes borgerservicecenter. Der er tale om en offentlig digital signatur baseret på et

OCES-personcertifikat. En fysisk person kan få stillet én NemID til fysiske personer gratis til rådighed.

Loven omfatter desuden NemID med offentlig digital signatur til medarbejdere i juridiske enheder, også benævnt NemID medarbejdersignatur, som er det NemID, som en juridisk enhed med et CVR-nummer, herunder en virksomhed, en offentlig myndighed, en frivillig forening m.fl. kan få udstedt til konkrete medarbejdere til at legitimere sig på den juridiske enheds vegne. Et sådan NemID kan alene udstedes online på hjemmesiden medarbejdersignatur.dk. Der er tale om en offentlig digital signatur baseret på et OCES-medarbejdercertifikat.

Der eksisterer pt. ikke andre udstedere af OCES-personcertifikater til borgere og OCES-medarbejdercertifikater til medarbejdere end Nets DanID A/S. Det er heller ikke hensigten, at der skal udpeges andre udstedere, der omfattes af loven. Derfor omfatter loven alene NemID til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder, og den allerede udpegede udsteder heraf.

Pengeinstitutter udsteder tillige NemID til netbank til fysiske personer, der adskiller sig fra NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer.

NemID til netbank udstedes til bankkunder og er alene til brug i netbank. NemID til netbank indeholder ikke offentlig digital signatur og giver derfor ikke adgang til offentlige tjenester. NemID til netbank og udstedelse heraf er ikke omfattet af loven. Pengeinstitutternes registreringsenheder vil dog være omfattet af loven, i det omfang de foretager registrering med henblik på udstedelse af NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer i lighed med registreringsenhederne i kommunerne.

Loven udelukker ikke, at andre udvikler og udsteder andre eID- eller signaturløsninger på markedsvilkår. Loven udelukker desuden ikke, at andre EU-landes anmeldte eID efter eIDAS-forordningen (Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 910/2014 af 23. juli 2014 om elektronisk identifikation og tillidstjenester til brug for elektroniske transaktioner på det indre marked og om ophævelse af direktiv 1999/93/EF) kan anvendes til at tilgå offentlige myndigheders hjemmesider og selvbetjeningsløsninger i Danmark.

Staten ejer og har tillige udviklet øvrige certifikatpolitikker for henholdsvis virksomheds- og funktionscertifikater. Disse certifikater adskiller sig fra NemID med offentlig digital signatur til fysiske personer og til medarbejdere i juridiske enheder og er ikke omfattet af loven.

Anordningsforslagets indhold:

Der er i forslaget som følge af de grønlandske forhold foretaget enkelte ændringer og præciseringer i forhold til den danske lov. For det første er det i forslagets § 3, 2. punktum, fastsat, at det er den grønlandske landstingslov om sagsbehandling i den offentlige forvaltning, der finder anvendelse på afgørelser, som træffes af registreringsenheder i Grønland. I loven er det fastsat, at forvaltningsloven finder anvendelse på afgørelser, som træffes af registreringsenheder. Hermed underlægges afgørelser truffet af en registreringsenhed i Grønland de forvaltningsretlige regler, der gælder for den offentlige forvaltning i Grønland.

Der er for det andet foretaget en præcisering af, at det er Digitaliseringsstyrelsen i Danmark, der er klagemyndighed. Denne præcisering er fundet nødvendig som følge af, at der både i Danmark og i Grønland er en styrelse, der benævnes Digitaliseringsstyrelsen.